

Преглед мера прилагођавања на климатске промене за Србију

Министарство заштите животне средине уз подршку ЕУ ИПА пројекта "Стратегија климатских промена са акционим планом" организовало је радионицу "Адаптација на климатске промене у приоритетним секторима" као једну од активности у оквиру Недеље европске климатске дипломатије. На радионици су представљене три опције прилагођавања на измењене климатске услове за приоритетне секторе: пољопривреда (производња хране), шумарство (производња енергије из биомасе) и водопривреда (производња енергије из хидроелектрана).

Пројекат пружа подршку Министарству заштите животне средине у припреми националне међусекторске Стратегије борбе против климатских промена са акционим планом, којом ће бити успостављен стратешки оквир борбе против климатских промена у складу са међународним обавезама Србије и процесом приступања ЕУ. Стратегија климатских промена са Акционим планом има за циљ идентификацију могућности смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште (кроз сценарија смањења емисија ГХГ), као мера прилагођавања на измењене климатске услове за приоритетне секторе. Критеријум за избор приоритетних сектора заснован је на рањивости истих на измењене климатске услове и важности за примену мера ублажавања климатских промена. Мере прилагођавања на измењене климатске услове са пратећим техничким и административних захтевима, од изузетног су значаја за будуће планирање мера прилагођавања у Републици Србији.

Постојећа климатска сценарија указују да је Србија изузетно осетљива на утицај климатских промена, посебно на суше и шумске пожаре. Мере прилагођавања за приоритетне секторе идентификовани су на основу шире листе мера представљених у Другом националном извештају према Оквирној конвенцији УН о промени климе. Идентификација најважнијих мера прилагођавања, са ефектима до 2030. односно 2050. године, заснована је на методологији процене ризика, применом Оквира за планирање прилагођавања.

Стратегија борбе против климатских промена неће бити усмерена искључиво на смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште, већ ће посветити посебну пажњу негативним утицајима климатских промена, те предложити приоритетне мере прилагођавања. Циљ Стратегије је идентификација нових могућности и шанси за индустрију, праваца конкурентног и одрживог развоја, као и разматрање енергетске безбедности и усаглашавање националних политика са оквирима ЕУ.

За сектор пољопривреде, са посебним фокусом на производњу хране, идентификоване су следеће мере прилагођавања: изградња нових и ефикасна употреба постојећих система за наводњавање; изградња малих вишенаменских акумулационих језера, бара и резервоара за водоснабдевање, наводњавање, контрола ерозије, екосистемске услуге; и прилагођавање технологија култивације.

За сектор шумарства, са посебним фокусом на производњу биоенергије, идентификоване су следеће мере прилагођавања: пошумљавање новог земљишта користећи мапирање локација и врсте стабала прилагођених климатским променама; промена праксе газдовања шумама у складу са концептом „блиско природи“; и увођење приступа "климатски паметног шумарства", који на оптималан начин користи локације како би повећао раст шума.

За сектор водопривреде, са посебним фокусом на производњу енергије из хидроелектрана, идентификоване су следеће мере прилагођавања: изградња заштитних зелених појасева и додатних мера у речном току; унапређење система за мониторинг и прикупљање података и системе раног упозоравања за екстремне климатске и хидролошке догађаје; и повећање капацитета за складиштење воде.

На радионици је представљен и Оквир за планирање прилагођавања, који се може користи као инструмент за процену ризика идентификујући мере прилагођавања на измењене климатске услове, како за мање инвестиције, тако и за веће развојне програмске иницијативе.